

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

Indiener	Bezwaar/zienswijze/ standpunt	Reactie gemeente
1. (ingekomen 15 september 2020)	Gesteld wordt dat rekening gehouden dient te worden met de zonneladder, panelen dienen eerst op daken te worden geplaatst.	De zonneladder is gehanteerd. De zonneladder geeft slechts de voorkeur weer voor het gebruik van zonnepanelen. De beoordeling van initiatieven vormt echter maatwerk, waarvoor de visie grootschalige opwek de handvatten geeft. Onderdeel van de visie is ook een analyse van de potentie van de verschillende trede (zie ook de Ruimtelijk Onderbouwing). Hieruit blijkt ook dat het grootste deel in trede 3 zal moeten worden opgewekt. Reden hiervoor is dat er onvoldoende capaciteit is binnen de gemeente om zonder het gebruik van zon-op-land te kunnen voldoen aan de gestelde doelstellingen.
	Gesteld wordt dat sprake is van stedelijke ontwikkeling in agrarisch gebied.	Ingevolge de uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van de State van 14 augustus 2019 is bij de ontwikkeling van een zonnepark geen sprake van een stedelijk ontwikkelingsproject voor de toepassing van artikel 4 van het besluit omgevingsrecht. Hierbij wordt aangegeven dat, blijkens de parlementaire geschiedenis, daarbij gedacht moet worden aan een versterking of urbanisering van gebied. Het realiseren van een zonnepark volgens de AbRvS niet gelijkgesteld worden met dergelijke ontwikkelingen (r.o. 3.3 AbRvS 14 augustus 2019, ECLI:NLRVS:2019:2270). Of sprake is van een landinrichtingsproject is, ingevolge dezelfde uitspraak van de AbRvS, afhankelijk van de tijdelijke aard en het substantiële karakter van het park. Het te ontwikkelen park is van tijdelijke aard en is niet zodanig substantieel van aard dat het aangemerkt zou moeten worden als landinrichtingsproject. N.B.: Er bestaat geen m.e.r.-verplichting ten aanzien van het te ontwikkelen zonnepark.
	Gesteld wordt dat de aanpassing in landschap per direct plaats dient te vinden niet over 10-15 jaar.	Tijdens de bouwfase kunnen planten worden beschadigd. Daarnaast kan er pas worden begonnen met de realisatie van het zonnepark zodra en

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

		100% zekerheid is omtrent de vergunning (onherroepelijk), SDE++ subsidie en de kabel van Enexis is aangelegd. Zodra begonnen kan worden met de realisatie van het zonnepark kan het zonnepark dus pas worden ingepast in het landschap. Dit betekent dat het terrein in gebruik moet zijn genomen door ontwikkelaar.
	Gesteld wordt dat een wildpassage van minstens 15 meter aangelegd dient te worden.	Het ecologische rapport (opgesteld door EcoNatura) bevat een aanbeveling om een wildpassage van 4-5 meter breed aan te leggen. Kronos Solar legt een wildpassage aan op basis van deze aanbeveling en zorgt ervoor dat geen kunstmatige obstakels in de wildpassage worden aangelegd.
2. Waterschap De Dommel, Postbus 10.001, 5280 DA Boxtel (ingekomen 10 september 2020)	Er bestaat een overstromingsgevaar vanuit het omleidingskanaal van de Groot Beerze, gesteld wordt dat het inrichtingsontwerp geen rekening houdt met dit risico en het inrichtingsontwerp geen maatregelen bevat voor de technische installaties.	Ontwikkelaar is op de hoogte van het door Waterschap De Dommel genoemde overstromingsrisico. Ontwikkelaar is hier eerder door Waterschap De Dommel op gewezen en heeft rekening gehouden met dit risico bij de inrichting van het zonnepark. De panelen worden op 100 cm van het maaiveld geplaatst, dit is reeds 50 cm hoger dan de standaard. Daarmee is het risico dat bij overstroming de panelen onder water komen niet aan de orde. In de definitieve Ruimtelijke Onderbouwing zullen de vier noordelijke transformatorstations enkele meters verder naar het westen worden gesitueerd. Sowieso worden de transformatorstations altijd op een verhoging van 20 cm geplaatst. Door de kleine verschuiving en de standaard aanwezige verhoging zijn de veiligheidsmaatregelen voldoende in geval van overstroming.
3. Stichting N.A.R. De Ontginster en 	Met betrekking tot het gebruik van landbouwgrond wordt opgemerkt: - gebruik daken geen landbouwgrond - voedselproductie is van groot belang in Nederland	Nederland is een van de grootste voedselexporteurs in de wereld waardoor deze zorg ongegrond is (https://www.ad.nl/koken-en-eten/nederland-is-de-op-een-na-grootste-landbouwexporteur-ter-wereld~a555352f/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F).

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

(ingekomen 9 september 2020)		Ontwikkelaar ondersteunt meervoudig ruimtegebruik en deelt de mening dat panelen het best zo veel mogelijk op daken geplaatst worden. Dit is echter niet altijd bouwtechnisch mogelijk (dan wel erg duur). Daarnaast is erkend (door zowel nationale als regionale overheden) dat zonnepanelen op daken niet afdoende zijn om de gestelde doelstellingen te bereiken.
	Gesteld wordt dat geluidsoverlast door de koeling van transformatoren op zal treden, wat een negatieve impact heeft op de campingdoelgroep.	Ontwikkelaar heeft een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor dit zonnepark, dit is bij de Ruimtelijke Onderbouwing gevoegd. Hieruit blijkt dat deze zorg ongegrond is.
	Schapen: <i>"Overlast van schapen in grote delen van het jaar: kuddes schapen horen in de natuurgebieden thuis voor begrazing en daarmee het natuurlijk onderhoud daarvan: Diverse herders willen hun schapen al niet meer laten grazen op zonneparken wegens letsel. Wij vrezen van grote kuddes geluidsoverlast!"</i>	Letsel bij schapen is slechts bij 1 zonnepark in Nederland voorgekomen. Naar aanleiding hiervan is ontwikkelaar in overleg getreden met de schaapsherders die schapen op hun parken laten grazen. Hieruit bleek dat enige vorm van letsel bij de schapen op de zonneparken van ontwikkelaar niet wordt verwacht. Een groot verschil tussen het zonnepark waar schapen wel letsel op hebben gelopen en de zonneparken die door ontwikkelaar worden gerealiseerd, is dat de parken van ontwikkelaar geen uitstekende onderdelen bevatten waar de schapen zich aan zouden kunnen bezeren. Met betrekking tot de geluidsoverlast van schapen, heeft Kronos Solar contact gehad met een schaapsherder. Deze heeft aangegeven dat schapen weinig geluid maken. Dit is anders wanneer de schapen worden opgejaagd door bijvoorbeeld mensen of honden wat niet wordt verwacht.
	Hitteoverlast: gesteld wordt dat hittevorming boven panelen door de wind verplaatst wordt naar camping, groene velden geven nu verkoeling en het zonnepark zal ervoor zorgen dat het veel warmer wordt.	Deze zorg is ongegrond. Zoals te lezen is in de Ruimtelijke Onderbouwing kan inderdaad direct boven de zonnepanelen een wat hogere luchttemperatuur ontstaan. Het gaat hierbij verwaarloosbare verschillen (van soms slechts enkele honderdsten van graden Celsius). Op het moment dat de wind deze warme lucht zou verplaatsen is de lucht al afgekoeld naar de rest van de omgevingstemperatuur. Daarnaast is uit onderzoek van onder meer Colombia University (zoals ook te lezen in de

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

		Ruimtelijke Onderbouwing), gebleken dat zonneparken eerder voor een daling in de omgevingstemperatuur zorgen dan een stijging en meer verkoeling zou bieden dan de maisvelden op dit moment doen.
	Stofoverlast: gesteld wordt dat er te veel panelen, te dicht bij elkaar worden geplaatst waardoor geen begroeiing kan bestaan, wat leidt tot stofoverlast.	Deze zorg is ongegrond. Zoals opgenomen in de Ruimtelijke Onderbouwing, worden de panelen op een bepaalde afstand uit elkaar geplaatst waardoor begroeiing nog steeds mogelijk is. Daarnaast wordt een groenstrook langs het zonnepark aangelegd wat eventueel stof/zand tegen zou houden mocht dit opwaaien richting de camping. De ontwikkeling van het zonnepark zou derhalve niet moeten leiden tot meer (er ligt immers op dit moment al een zandpad) stofoverlast.
	Co2 compensatie: <i>"Als er 15 ha zonnepanelen komen vermindert de co2 opname/compensatie weer en kan er elders weer minder gebouwd, geproduceerd en vervoerd worden: leg die panelen gewoon op daken!"</i>	Deze zorg is ongegrond. Zoals tevens blijkt uit de Ruimtelijke Onderbouwing wordt juist extra vegetatie aangelegd wat de opname van CO2 verbeterd. Daarnaast is het zo dat de afgelopen jaren gewassen op de velden stonden. Voor een groot deel mais. Hier komt duidelijk meer CO2 bij vrij (planten/oogsten etc.) dan bij een zonnepark waar eens in de zoveel tijd enkel verkeer komt voor onderhoud.
	Stralingsoverlast: <i>"Van zo'n park komt een grote hoeveelheid elektromagnetische straling: Ongezond voor de omwonenden en voor onze camping-gasten."</i>	Het elektromagnetisch veld dat de zonnepanelen zelf opwekken is erg zwak. Om de laagspanning van zonnepanelen geschikt te maken voor het stopcontact is een omvormer nodig die de gelijkstroom omzet in wisselstroom. De omvormer zorgt voor een magnetisch veld, dat ruim onder de blootstellingslimiet blijft. Hoe sterk een elektrisch of magnetisch veld op een bepaalde plaats is, hangt ook af van de afstand tot de bron van het elektromagnetisch veld. Een bron is bijvoorbeeld een stroomkabel, zender of apparaat. Hoe groter de afstand tot de bron, hoe lager de sterkte van het veld wordt. Hierbij geldt als vuistregel: als de afstand tot de bron 2 keer zo groot wordt, wordt de sterkte van het veld ongeveer 4 keer zo laag.

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

		Gezien de afstanden is ter plaatse van de percelen van omwonenden (waaronder de camping) geen sprake van elektromagnetische straling ten gevolge van de installaties van het zonnepark.
	Gevreesd wordt voor meer blikseminslaggevaar.	Deze zorg is ongegrond. Onweer ontstaat door sterk dalende en sterk stijgende lucht. Dit zorgt voor wrijving en de elektriciteit. Bliksem zoekt de weg van de minste weerstand en zal zich dus aangetrokken voelen tot het zonnepark op het moment dat de bliksem in de buurt van het zonnepark zou inslaan. Het risico op blikseminslag in de omgeving van het zonnepark wordt daardoor juist kleiner, niet groter. Daarnaast geleidt het zonnepark stroom zeer goed, omdat het gemaakt is van staal en aluminium. De ontlading zal bij een inslag direct in de grond verdwijnen (omdat het zonnepark zeer goed is geaard). Dit in tegenstelling tot een inslag in een woonhuis of boom, objecten die de stroom veel minder goed geleiden.
	Gevreesd wordt voor uitzichtbelemmering; in de winter kijk je door de heg heen en het zandpad loopt recht door het park.	Het zandpad zorgt juist voor extra informatieve en recreatieve mogelijkheden. Vanuit de gemeenteraad is de wens gekomen om de Zandstraat door het zonnepark te laten lopen vanwege de cultuurhistorische waarde van de Zandstraat. Dit i.p.v. om het park heen.
	Geciteerd: <i>“Metershoog hekwerk, afgerasterd met stroomdraden: Het geheel lijkt op de concentratiekampen/interneringskampen van de Duitsers uit de 2e wereldoorlog: Het komt langs het hele park en nog dwars erdoorheen, (...) zonder voldoende natuur/groen erlangs. Het hekwerk belemmert ons in onze vrijheid en natuurbeleving en dat is nu juist waarvoor wij naar de Oirschotsedijk en Zandstraat zijn getrokken (...). Wij willen in het geheel geen hekwerk en vrije doorgang</i>	Ontwikkelaar zal gebruik maken van kastanje houten palen met een grofmazig gaas, zoals beschreven in de Ruimtelijke Onderbouwing. Stroomdraden/prikkeldraad zijn niet van toepassing. De omheining van het park is noodzakelijk vanuit veiligheidsoverwegingen. Verder achten wij insinuaties omtrent Duitse concentratie kampen ongepast en gaan hier verder niet op in. Het zonnepark waarnaar verwezen wordt (Best) is geen park van ontwikkelaar.

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

	<i>voor al het wild, inclusief het grootwild: Een natuurlijke vrije omgeving voor de natuur blijft voor ons de enige acceptabele optie!"</i>	
	De vrees voor wildbelemmering bestaat.	Om barrièrevorming te voorkomen is er een fauna passage (reeën corridor) opgenomen in de plannen voor het zonnepark. Dit is opgenomen in de Ruimtelijke Onderbouwing
	Gesteld wordt dat de wildcorridor te lang en te smal is.	De in de Ruimtelijke Onderbouwing opgenomen wildcorridor is gebaseerd op advies van een onafhankelijke ecooloog. Op basis van dit advies (aanleg van een wildcorridor van 4-5 meter breed) zou de wildcorridor niet te lang en te smal zijn.
	Cameracontroles op en langs het park; gevreesd wordt voor schending privacy campinggasten.	Ontwikkelaar heeft aangegeven dat de camera's alleen binnen het park filmen. Dit kan d.m.v. software. De campinggasten zullen derhalve niet worden gefilmd worden (tenzij zij natuurlijk het zonnepark daadwerkelijk betreden, wat niet de bedoeling is).
	Gesteld wordt dat de Zandstraat dwars door het park loopt en dat de beplanting langs het pad en het park niet voldoende is. In de mondelinge toelichting op de zienswijze is door reclamant nog geopperd om groenblijvend groen of beuk toe te passen waardoor het park het gehele jaar uit het zicht blijft.	De Zandstraat dwars door het park laten lopen is gedaan n.a.v. een wens van de gemeenteraad om deels ook zicht/een kijkje te geven op/in het zonnepark. Zoals verder blijkt uit de Ruimtelijke Onderbouwing zou de beplanting langs het park afdoende zijn om zo veel mogelijk het aan het zicht te onttrekken. De gemeente gaat in overleg met de ontwikkelaar welke mogelijkheden er zijn om groenblijvende beplanting toe te passen of alternatieve beplanting waardoor het park het gehele jaar uit het zicht blijft.
	Aangegeven wordt dat niet duidelijk is wat er gebeurt met te veel geproduceerde stroom, gaat dat de grond in?	Ontwikkelaar heeft aangegeven dat geen stroom opgewekt wordt op basis van een streefhoeveelheid. Alles wat wordt geproduceerd gaat naar het Nederlandse stroomnet.
	Het eerdere argument omtrent beplanting wordt herhaald, aangegeven wordt dat men wel kan leven met een groen uitzicht.	Zoals blijkt uit de Ruimtelijke Onderbouwing wordt gebruik gemaakt van inheemse soorten bij de inpassing van het zonnepark in het landschap. Ontwikkelaar is tot het eindresultaat in de Ruimtelijke Onderbouwing gekomen middels input van de omgeving en onze gemeente. Wij gaan nog wel met de ontwikkelaar de mogelijkheden bekijken voor groenblijvende

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

		beplanting of alternatieven waardoor het park het gehele jaar visueel afgeschermd blijft.
	Aangegeven wordt dat onduidelijk is wat er gebeurd met het onderhoud van de beplanting en dat geen garanties zijn/ worden gegeven.	Een van de onderdelen/eisen voor het afgeven van de vergunning (en anterieure overeenkomst) is instandhouding en onderhoud. Hiervoor zal Kronos Solar zorg moeten dragen en de gemeente kan hierop handhaven.
	Het zonnepark wordt niet ontwikkeld door een Nederlands bedrijf.	Ontwikkelaar maakt gebruik van een Nederlandse juridische entiteit (besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid) om het zonnepark te ontwikkelen. Deze Nederlandse juridische entiteit (b.v.) is onderworpen aan Nederlandse wetgeving en betaalt ook belasting in Nederland. Daarnaast heeft Kronos een kantoor in Nederland met Nederlandse werknemers en enkel hoofdkantoor in Duitsland (waar ook Nederlandse werknemers werken).
	Aangegeven wordt dat de aanleg en het onderhoud door lokale bedrijven moet gebeuren voor meer werkgelegenheid.	Ontwikkelaar heeft aangegeven dat logischerwijs wordt gezocht naar lokale bedrijven voor onderhoud en aanleg. Het zou niet logisch zijn een bedrijf aan de andere kant van Nederland te kiezen als er een net zo'n gekwalificeerd bedrijf op 2 km afstand is gevestigd. Wel is belangrijk dat de benodigde certificaten aanwezig zijn.
4. (ingekomen 9 september 2020).	Gesteld wordt dat de perceelgrens aan de achterkant wordt overschreden.	Dit is feitelijk onjuist. De perceelgrens loopt niet op 1 lijn aan de zuidkant. Uitgangspunt vormt het kadaster.
	Gesteld wordt dat de panelen moeten worden verplaatst naar achter en dat er meer panelen zijn in de huidige plannen dan in de eerste versie.	Ontwikkelaar heeft de plannen mede gewijzigd door (eerdere) input van belanghebbenden.

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

	Er heerst onduidelijkheid over de inpassing van de beplanting, aangegeven wordt dat men op voorhand duidelijkheid wil. Erfbeplantingssubsidie wordt genoemd in verband met verzoek tot verkrijging van deze subsidie in het verleden.	Kronos Solar richt zich niet op de erfbeplantingssubsidie. De inpassing is in overleg met verschillende stakeholders tot stand gekomen en te lezen in het Inrichtings- en Beheerplan. Deze stukken maken onderdeel uit van de ingediende stukken.
	Verzocht wordt om de beplanting te realiseren voor de aanleg van het park.	Tijdens de bouwfase kunnen planten worden beschadigd. Daarnaast kan er pas worden begonnen met de realisatie van het zonnepark zodra en 100% zekerheid is omtrent de vergunning (onherroepelijk), SDE++ subsidie en de kabel van Enexis is aangelegd. Waar mogelijk is ontwikkelaar bereid dit te onderzoeken. Dit is verder geregeld in de anterieure overeenkomst.
	Gesteld wordt dat de toegang tot het park niet openbaar moet zijn, want dat zorgt voor overlast voor de camping. Verder wordt gesteld dat bedrijven gebruikt moeten worden voor onderhoud die mensen met een beperking aan het werk zetten.	De toegangsweg staat beschreven in de Ruimtelijke Onderbouwing. Onderhoud van het park vindt eens in de zoveel tijd plaats. Dit is niet substantieel genoeg om overlast te kunnen veroorzaken voor de camping. Voor delen van het onderhoud heeft Kronos Solar aangegeven graag te kijken naar een mogelijke samenwerking met lokale bedrijven. Van belang is dat de nodige certificaten aanwezig zijn.
	Geen voedselbos of pluktuin i.v.m. overlast wespen. In de mondelinge toelichting wordt door reclamant aangegeven dat een dergelijk baos voor iedereen toegankelijk is en als niet tijdig of onvoldoende wordt geplekt op opgeruimd ongedierte wordt aangetrokken.	Dit wordt door ontwikkelaar meegenomen.
5. Intermediair & Advies,	Reclamant stelt dat een onjuiste procedure is gebruikt om te komen tot onderhavig besluit, waardoor het besluit nietig is, dan wel vernietigd dient te worden.	De raad heeft eerst een besluit genomen over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. De door de raad afgegeven ontwerp vvgb is gelijktijdig met de ontwerp Omgevingsvergunning ter inzage gelegd. De procedure is dus juist.

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

namens diverse omwonenden (ingekomen 11 september 2020).		
	Gesteld wordt dat sprake is van slechte informatie en communicatie vanuit ontwikkelaar.	De ontwikkelaar betreurt gevoel van omwonenden dat zij expres overladen worden met informatie. Het doel hiervan is juist dat iedereen zo goed mogelijk geïnformeerd wordt en om een goed draagvlak te creëren voor de ontwikkeling van het zonnepark. De stukken die onderdeel uitmaken van de vergunning zijn uiteindelijk in afstemming met ons opgesteld.
	Gesteld wordt dat de locatiekeuze niet is onderbouwd. Hierbij wordt verwezen naar bouwstenen van de provincie Zuid-Holland. Reclamant heeft zelfs de onderdelen die zij gebruiken om te beoordelen of een potentiële locatie geschikt is herhaalt in zijn zienswijze. Reclamant verwijst hier naar “handreikingen voor zonneparken.” Volgens Reclamant zouden deze gebruikt en/of gevolgd moeten worden. Gesteld wordt tevens dat een andere opstelling beter aan de energiebehoefte zou voldoen (zonder verdere onderbouwing middels data of verwijzing).	De locatiekeuze is wel degelijk onderbouwd in de Ruimtelijke Onderbouwing. Deze bouwstenen zijn echter gepubliceerd door en voor provincie Zuid-Holland. De gemeente Hilvarenbeek is niet verplicht de richtlijnen uit andere provincies te volgen of over te nemen. Ten aanzien van de energiebehoefte heeft ontwikkelaar aangegeven dat alle energie die wordt opgewekt, geleverd wordt aan het Nederlandse stroomnet. Het is onduidelijk waar dhr. Van Leest zijn stelling op baseert. Een Oost-West-opstelling dekt meer grondoppervlakte af en kan op bepaalde locaties ecologisch minder wenselijk zijn. Er is hier niet gekozen voor deze opstelling. Niet wordt door indiener ingegaan op de reden waarom een Oost-West-opstelling beter aan zou sluiten bij de energiebehoefte, noch wordt hier enige data ter onderbouwing gegeven.
	Gesteld wordt dat geen sprake is van jonge ontginningsgrond op de beoogde locatie aan de Oirschotsedijk.	Op basis van de VGO kan het gebied worden aangemerkt als ‘jonge ontginningsgronden’.
	Aangegeven wordt dat niet duidelijk is via welke wijze het zonnepark wordt aangesloten op het dichtstbijzijnde aansluitpunt. De aanname wordt gedaan dat dit over percelen	De netwerkbeheerder zal zorg dragen voor de aansluiting van het zonnepark op het elektriciteitsnetwerk. Hiervoor maakt de netwerkbeheerder gebruik van de openbare weg en reeds gevestigde

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

	van andere grondeigenaren zal worden gedaan.	rechten van opstal. De netbeheerder vraagt hier zelf een vergunning voor aan, dit loopt niet binnen deze procedure.
	Gesteld wordt dat bij de locatiekeuze geen rekening is gehouden met de ligging ten opzichte van Natuur Netwerkgebieden.	Naar aanleiding van het ecologisch rapport opgesteld door Econatura is wel rekening gehouden met de ligging ten opzichte van deze gebieden.
	Er is sprake van een landinrichtingsproject en m.e.r.-plichtig stedelijk ontwikkelingsproject.	Ingevolge de uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van de State van 14 augustus 2019 is bij de ontwikkeling van een zonnepark geen sprake van een stedelijk ontwikkelingsproject voor de toepassing van artikel 4 van het besluit omgevingsrecht. Hierbij wordt aangegeven dat, blijkens de parlementaire geschiedenis, daarbij gedacht moet worden aan een verstening of urbanisering van gebied. Het realiseren van een zonnepark volgens de AbRvS niet gelijkgesteld worden met dergelijke ontwikkelingen (r.o. 3.3 AbRvS 14 augustus 2019, ECLI:NLRVS:2019:2270). Of sprake is van een landinrichtingsproject is, ingevolge dezelfde uitspraak van de AbRvS, afhankelijk van de tijdelijke aard en het substantiële karakter van het park. Het door Kronos Solar te ontwikkelen park is van tijdelijke aard en is niet zodanig substantieel van aard dat het aangemerkt zou moeten worden als landinrichtingsproject. Er bestaat geen m.e.r.-verplichting ten aanzien van het te ontwikkelen zonnepark.
	Gesteld wordt dat (i) een onherroepelijke omgevingsvergunning dient te zijn voor de aanvraag van de SDE++ subsidie en dat (ii) men na eventuele verstrekking van de omgevingsvergunning in beroep zal gaan, waardoor geen subsidie kan worden verkregen.	Dit standpunt is feitelijk incorrect en vormt geen onderdeel van de huidige procedure. De vergunning moet zijn verleend, maar hoeft niet onherroepelijk te zijn voor de verkrijging van de subsidie.
	Gesteld wordt dat door de lagere subsidie het verdienmodel en daarmee het participatiemodel van het project in gevaar komt.	Deze zorg is ongegrond. Ontwikkelaar is in overleg met Hilverström en beide partijen hebben vertrouwen in het halen van een 50% participatie.

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

	Gesteld wordt dat het aanleggen van een zonnepark in strijd zou zijn met het concept-REKS. Gesteld wordt dat alleen maar plaats is voor 10 windmolens.	Deze stelling is feitelijk onjuist. Er wordt weliswaar gesproken over windmolens, maar hier staat duidelijk bij vermeld dat de opwekking van de daar bedoelde energie ook kan worden opgewekt middels zonneparken (in plaats van windmolens dus).
	Gesteld wordt dat het zonnepark in strijd is met het provinciale beleid. Gesteld wordt dat niet aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. Niet wordt gesteld waarom niet aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.	Deze stelling is onjuist. Er wordt wel voldaan aan de voorwaarden van het beleid. De visie Grootschalige Opwek van de gemeente Hilvarenbeek gaat uit van 50 ha zonneparken in de aankomende periode. In deze VGO is nog geen uitspraak gedaan over de wenselijkheid en eventuele locaties voor windenergie. Dit heeft te maken met het feit dat de raad vooruitlopend op de vaststelling van de REKS alleen uitspraken heeft gedaan over het volume, de randvoorwaarden en de locaties van zonneweide en niet over windmolens. In de concept REKS komt naar voren dat er wellicht mogelijkheden liggen om in de omgeving van de energiehub (A58, Oirschot, Hilvarenbeek) in te zetten op windenergie. Mocht deze REKS op deze wijze worden vastgesteld dan zullen initiatiefnemers in overleg met de gemeente kunnen beoordelen wat de wenselijkheid is van windmolens in dat gebied en de diverse voordelen zoals bijvoorbeeld 'cable-pooling' af te wegen tegen de ruimtelijke nadelen. We kunnen in ieder geval wel constateren dat in de regio op beide bronnen van duurzame energie (zon en wind) moet worden ingezet om de korte- en lange termijn doelstelling wat betreft duurzame opwek te halen. Kiezen voor zon is dus ook op dit moment een 'no-regret' keuze.
	Gesteld wordt dat er betere gebieden beschikbaar zijn voor de ontwikkeling van een zonnepark op basis van de Kaart Groen Ontwikkelfonds Brabant	Dit betreft geen geldend beleid, nu deze kaart niet is opgesteld door, dan wel in opdracht van, een bevoegde overheidsinstantie. Het is slechts een indicatieve kaart die poogt interesse te wekken van initiatiefnemers.

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

	Gesteld wordt dat de ontwikkeling van het zonnepark in strijd is met het gemeentelijke beleid, omdat onvoldoende inhoud is gegeven aan de zonneladder. Gesteld wordt dat er betere locaties aan te wijzen zijn. Het eerdere argument over de 10 windmolens wordt herhaald.	Dit standpunt is onjuist. Zie voor een verdere onderbouwing de Ruimtelijke Onderbouwing. De zonneladder is gehanteerd. De zonneladder geeft slechts de voorkeur weer voor het gebruik van zonnepanelen. De beoordeling van initiatieven vormt echter maatwerk, waarvoor de visie grootschalige opwek de handvatten geeft. Onderdeel van de visie is ook een analyse van de potentie van de verschillende trede (zie ook de Ruimtelijk Onderbouwing). Hieruit blijkt ook dat het grootste deel in trede 3 zal moeten worden opgewekt. Reden hiervoor is dat er onvoldoende capaciteit is binnen de gemeente om zonder het gebruik van zon-op-land te kunnen voldoen aan de gestelde doelstellingen. Daarnaast ziet de visie juist in het betreffende gebied de beste kansen voor zonneparken.
	Gesteld wordt dat indieners vraagtekens hebben bij de haalbaarheid van het aangegeven meervoudig ruimtegebruik middels schapen en bijen.	Aan deze stelling is geen bezwaar verbonden. Wel wordt erop gewezen dat hiervoor op zoek wordt gegaan naar andere partijen. De ontwikkelaar is inderdaad op zoek naar andere partijen. Inmiddels hebben zij, en ook andere ontwikkelaars, ervaring met meervoudig ruimtegebruik en zijn zij tot op heden nog niet tegen zodanige problemen aangelopen die aan het door hen voorgestelde meervoudig ruimtegebruik in de weg zouden staan.
	Gesteld wordt dat het inrichtingsplan niet klopt met de afmetingen die zijn weergegeven in het ecologische rapport. (p. 10-11)	Deze constatering is correct. Dit wordt aangepast in de definitieve stukken.
	Gesteld wordt dat in het ecologische rapport wordt geadviseerd een wildcorridor aan te leggen van 4-5 meter breed. Dit komt niet terug in de plannen.	Het plan bevat een wildcorridor deze loopt van west naar oost. Deze wildcorridor is gebaseerd op het advies van de ecooloog die het ecologische rapport heeft opgesteld en is onderdeel van de ingediende stukken.
	Gesteld wordt dat weinig bekend is over de lange termijn effecten van zonnepanelen op	Er zijn veel studies gedaan, waarvan velen tot conclusie hebben dat de ontwikkeling van een zonnepark een positief effect teweeg kan brengen

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

	landbouwgrond. Hierbij wordt gesteld dat evident is dat de bodemgesteldheid van landbouwgrond zal afnemen en dat de lange duur (25 jaar) zeker een sterk negatief effect zal hebben. Er wordt verwezen naar diverse studies.	ten opzichte van de bodemgesteldheid. De uitkomst hangt vaak af van de opdrachtgever en de onderzoeksvraag. Zie bijv. https://solarmagazine.nl/nieuws-zonne-energie/i19677/naturalis-goed-ingericht-zonnepark-beter-voor-biodiversiteit-dan-landbouwgrond
	Gesteld wordt dat het zandpad zal worden verplaatst en dat op geen enkele wijze is gewaarborgd dat deze zo zal blijven liggen.	Een inrichtings- en beheerplan is onderdeel van de stukken. Daarnaast wordt de omgevingsvergunning afgegeven naar aanleiding van de ingediende Ruimtelijke Onderbouwing, de gemeente kan hierop handhaven. De laatste versie van het inrichtingsplan maakt onderdeel uit van de ingediende stukken. Hieruit blijkt onder meer dat het Zandpad op de oorspronkelijke plek blijft liggen. Op verzoek van de gemeenteraad Hilvarenbeek is besloten om de Zandstraat te laten liggen op de oorspronkelijke plek in verband met de cultuurhistorische waarde van het pad. Om hard rijden te voorkomen worden er bij de in en uitgang van het park en indien nodig in het midden fysieke maatregelen genomen.
	Gesteld wordt dat de openheid van het landschap abrupt wordt verstoord door een industriële activiteit. Bepanting zou hierbij niet helpen. Gesteld wordt derhalve dat een landschappelijke inpassing ontbreekt. Daarnaast wordt gesteld dat een actief onderhoudsplan ontbreekt (nodig om negatieve effecten te verminderen).	De landschappelijke inpassing is opgesteld in overleg met onze gemeente en een landschapsarchitect. De landschappelijke inpassing is terug te vinden in het document landschappelijke inpassing. Daarnaast is ook een inrichting- en beheerplan opgesteld en wordt het onderhoud geregeld in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar

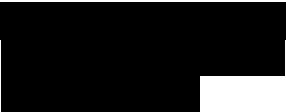
TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

	Gesteld wordt dat het ecologisch rapport en de ruimtelijke onderbouwing strijdigheden bevatten.	Deze stelling is incorrect, het ecologisch rapport is opgesteld door een ecooloog. De hieruit volgende zorgen zijn door initiatiefnemer verder uitgezocht en beantwoord in de Ruimtelijke Onderbouwing. Het is onredelijk om te verwachten dat een ecooloog alle technische implicaties van een zonnepark duidelijk voor ogen heeft. Dit aspect is voldoende onderbouwd.
	Gesteld wordt dat de te gebruiken PV modules zijn niet gespecificeerd.	Ontwikkelaar heeft aangegeven dat dit klopt, de grootte is onderdeel van de lay-out. Ontwikkelaar werkt enkel met Crystal line panelen en niet met Cadmium telluride panelen.
	Gesteld wordt dat de brandveiligheid geenszins is gewaarborgd en dat een rapport van de Brandweer overlegd dient te worden.	De veiligheidsregio is een vooroverleg partner van de gemeente Hilvarenbeek. Daarnaast worden, zoals beschreven in de Ruimtelijke Onderbouwing, verschillende mitigerende maatregelen getroffen. De brandveiligheid is derhalve gewaarborgd.
	Gesteld wordt dat als voorwaarde voor de ontwikkeling van het zonnepark een participatie van 50% vereist is.	Een participatie van 50% is inderdaad een uitgangspunt. Ontwikkelaar beoogt dit te realiseren in samenwerking met bij voorkeur de energiecoöperatie Hilverstroom. Beide partijen hebben het vertrouwen dat dit kan worden behaald en werken aan een samenwerkingsovereenkomst. De participatie wordt concreet ingevuld in een participatieplan dat onderdeel uitmaakt van de vergunning en anterieure overeenkomst tussen Kronos Solar en Gemeente Hilvarenbeek.
	Er wordt een opmerking gemaakt met betrekking tot de grondeigenaar. Hierbij wordt opgemerkt dat dit geen taak is van de gemeente.	De gemeente Hilvarenbeek is uiteindelijk de beoordelaar van de aanvraag. Dit aspect zal ook worden beoordeeld.
	Gesteld wordt dat het noodzakelijke draagvlak onder bewoners en in de gemeenteraad ontbreekt.	De Raad heeft door het afgeven van een vvgb juist aangegeven dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening bij realisatie van het zonnepark op die locatie.

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

6. VvAA Rechtsbijstand, Postbus 8116, 3503 RC Utrecht, namens [REDACTED] (ingekomen 28 augustus 2020)	Reclamant stelt dat zijn woning op 70 meter van het zonnepark komt te liggen en daarmee het uitzicht volledig teniet wordt gedaan.	We ontkennen niet dat het uitzicht van reclamant verandert voor een periode van 25 jaar als gevolg van de realisering van het zonnepark. Met de voorgestelde landschappelijke inpassing wordt de visuele overlast zo veel mogelijk beperkt. Wij gaan nog met de ontwikkelaar in overleg of de inpassing aan de oostzijde van het park nog kan worden geoptimaliseerd.
	Reclamant bestrijdt de stelling in de ruimtelijke onderbouwing dat wordt bijgedragen aan behoud, bescherming, ontwikkeling en herstel van cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden. Een zonnepark met een zo'n hoogte en omvang hoort niet thuis in een dergelijk landelijk gebied.	Op basis van de door de raad vastgestelde VGO met bijbehorende kaders kan op de onderhavige locatie een zonnepark toegelaten worden tot maximaal 20 hectare. Het gebied is aangemerkt als 'jonge ontginningsgronden'. In de ruimtelijke onderbouwing en het bijbehorende landschapsplan is voldoende onderbouwd hoe het plan wordt ingepast.
	Reclamant stelt dat het onduidelijk is hoe de landschappelijke- en inpassingsmaatregelen en groenstroken worden geborgd in de omgevingsvergunning. Reclamant is bovendien van mening dat de inpassing aan de oostzijde van het park onvoldoende is.	De landschappelijke inpassing is opgesteld in overleg met de gemeente en een landschapsarchitect. De landschappelijke inpassing is terug te vinden in het document landschappelijke inpassing. Daarnaast is ook een inrichting- en beheerplan opgesteld en wordt het onderhoud geregeld in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar.
	De keuze van de locatie wijkt af van de aanbevelingen zoals de zonneladder voorschrijft.	De zonneladder is gehanteerd. De zonneladder geeft slechts de voorkeur weer voor het gebruik van zonnepanelen. De beoordeling van initiatieven vormt echter maatwerk, waarvoor de visie grootschalige opwek de handvatten geeft. Onderdeel van de visie is ook een analyse van de potentie van de verschillende trede (zie ook de Ruimtelijk Onderbouwing). Hieruit blijkt ook dat het grootste deel in trede 3 zal moeten worden opgewekt. Reden hiervoor is dat er onvoldoende capaciteit is binnen de gemeente om zonder het gebruik

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

		van zon-op-land te kunnen voldoen aan de gestelde doelstellingen. Daarnaast ziet de visie juist in het betreffende gebied de beste kansen voor zonneparken.
	Reclamant vreest een beperking van de wilduitwisseling tussen de 2 nabij gelegen natuurgebieden. De geplande reeëncorridor is hiervoor onvoldoende.	De in de Ruimtelijke Onderbouwing opgenomen wildcorridor is gebaseerd op advies van een onafhankelijke ecooloog. Op basis van dit advies (aanleg van een wildcorridor van 4-5 meter breed) zou de wildcorridor niet te lang en te smal zijn.
	Reclamant vreest warmte- en geluidsoverlast door het park. Gesteld wordt dat buitenlandse onderzoeksrapporten niet kunnen worden toegepast op deze locatie.	Er is een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor dit zonnepark, dit is bij de Ruimtelijke Onderbouwing gevoegd. Hieruit blijkt dat de zorg voor geluidsoverlast ongegrond is. De zorg voor warmteontwikkeling is ongegrond. Zoals te lezen is in de Ruimtelijke Onderbouwing kan inderdaad direct boven de zonnepanelen een wat hogere luchttemperatuur ontstaan. Het gaat hierbij verwaarloosbare verschillen (van soms slechts enkele honderdsten van graden Celsius). Op het moment dat de wind deze warme lucht zou verplaatsen is de lucht al afgekoeld naar de rest van de omgevingstemperatuur. Daarnaast is uit onderzoek van onder meer Colombia University (zoals ook te lezen in de Ruimtelijke Onderbouwing), gebleken dat zonneparken eerder voor een daling in de omgevingstemperatuur zorgen dan een stijging en meer verkoeling zou bieden dan de maisvelden op dit moment doen.
7. (ingekomen 2 september 2020)	Reclamanten vinden het zonnepark qua schaalgrootte niet passend in het gebied waarin naast agrarische grond ook sprake is van natuur/bos.	Op basis van de door de raad vastgestelde VGO met bijbehorende kaders kan op de onderhavige locatie een zonnepark toegelaten worden tot maximaal 20 hectare. Het gebied is aangemerkt als 'jonge ontginningsgronden'. In de ruimtelijke onderbouwing en het bijbehorende landschapsplan is voldoende onderbouwd hoe het plan wordt ingepast.
	Reclamanten verwachten dat de geplande reeëncorridor weinig effect zal sorteren. Verkleining van het park zal meer effect	De in de Ruimtelijke Onderbouwing opgenomen wildcorridor is gebaseerd op advies van een onafhankelijke ecooloog. Op basis van dit

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

	hebben op de beoogde wilduitwisseling tussen de 2 landgoederen.	advies (aanleg van een wildcorridor van 4-5 meter breed) zou de wildcorridor niet te lang en te smal zijn.
	Reclamanten vragen zich of hoe de instandhouding van de beoogde landschappelijke inpassing is geborgd.	De landschappelijke inpassing is opgesteld in overleg met onze gemeente en een landschapsarchitect. De landschappelijke inpassing is terug te vinden in het document landschappelijke inpassing. Daarnaast is ook een inrichting- en beheerplan opgesteld en wordt het onderhoud geregeld in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar. Daarnaast gaan wij nog met de ontwikkelaar over de mogelijkheid om groenblijvende of bladhoudende beplanting toe te passen waardoor het zonnepark het gehele jaar zoveel visueel afgeschermd blijft.
	Reclamanten Vragen zich af hoe met het verleggen van de Zandstraat de overlast als gevolg van wildcrossen en te hard rijden over deze zandbaan wordt tegengegaan.	Een inrichtings- en beheerplan is onderdeel van de stukken. Daarnaast wordt de omgevingsvergunning afgegeven naar aanleiding van de ingediende Ruimtelijke Onderbouwing, de gemeente kan hierop handhaven. De laatste versie van het inrichtingsplan maakt onderdeel uit van de ingediende stukken. Hieruit blijkt onder meer dat het Zandpad op de oorspronkelijke plek blijft liggen. Op verzoek van de gemeenteraad Hilvarenbeek is besloten om de Zandstraat te laten liggen op de oorspronkelijke plek in verband met de cultuurhistorische waarde van het pad. Om hard rijden te voorkomen worden er bij de in- en uitgang van het park en indien nodig in het midden fysieke maatregelen genomen.
	Reclamanten stellen dat het te verwachten laagfrequente geluid als gevolg van het park gezondheidsschade kan opleveren en aantasting van het woongenot. Door een neurale partij zou moeten worden bepaald	Er is een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor dit zonnepark, dit is bij de Ruimtelijke Onderbouwing gevoegd Hieruit blijkt dat de zorg voor geluidsoverlast ongegrond is.

TABEL ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING ZONNEPARK OIRSCHOTSEDIJK

	dat er geen schade te verwachten is. Het door ontwikkelaar opgestelde onderzoek zou te theoretisch zijn.	De bij de ruimtelijke onderbouwing gevoegde rapportages over het geluid geven geen aanleiding om aan te nemen dat die niet op het geoogde zonnepark van toepassing zouden zijn.
	Een industriële invulling van agrarische grond in de vorm van zonnepark op die bewuste locatie past niet in de omgeving. Reclamanten vrezen waardevermindering van hun woning.	Op basis van de door de raad vastgestelde VGO met bijbehorende kaders kan op de onderhavige locatie een zonnepark toegelaten worden tot maximaal 20 hectare. Het gebied is aangemerkt als 'jonge ontginningsgronden'. In de ruimtelijke onderbouwing en het bijbehorende landschapsplan is voldoende onderbouwd hoe het plan wordt ingepast. Of sprake is van waardevermindering van de woning zal moeten blijken uit een eventuele planschadeclaim en een onafhankelijk advies hierover.
	Gewaarborgd dient te worden dat de beveiligingscamera's uitsluiten gericht zijn op het zonnepark.	Ontwikkelaar heeft aangegeven dat de camera's alleen binnen het park filmen. Dit kan d.m.v. software. De omgeving zal derhalve niet worden gefilmd. In die zin is de privacy van de omwonenden gewaarborgd.